

nemzetséget; hogy ne legyünk többé már gyöngék, elhagyottak, prédái a kegyetlen viharnek, mint magános országutak fája! Kell, hogy a szívünk egymást megtalálja! Ha bőrünk barna, sárga vagy fehér, ereinkben egyként piros a vér s kezünk szorosán egybekapcsolódva, a földgolyót védőn átkarolja, mint egy végtelen élő koszorú, hogy ne legyen többé már háború.

Ezt a világbékét csak apák és anyák együtt vívhatják ki. A férfi-női egyenjogúságnak már a múlt század elején olyan szószólója volt, akinek neve ma is él ódaköltészetünkben: Berzsenyi Dániel. 1815-ben írta Dukai Takács Judithhoz: „Azok, kik embert szülnek és nevelnek, kik életünknek gyöngé bimbóit dajkáló karral őrzik forró keblükben s véröknek édes nedvével itatják; kik szebb korunknak ékes napjain rózsás kötéllel kapcsolnak magukhoz s lelkünket édes érzésben feresztik; kik ősz-korunkban reszkető fejünket ismét ölükbe vészik s dajkáló karral vezetnek életünk véghatáraihoz s ölelve tesznek át a halál ölébe — — nagy és dicső cél van nekik feladva! Mit vesztett a föld gyermeke, hogy a teremtés ily becses alapját (kinek szívéhez szívünk van adva), játéka kénye rabjává alázta! Int a dicső táj! Járd zengő ajakkal! Vezessen érző kebled Istene! Ölelje mirtusz barna fürtidet! Az égi Múzsák és Gráciák ölen álmodd el élted rózsálmait!“

Százötvenéves kívánság. S még ma sincs a világon mindenütt betöltve. Célkitűzésnek most is nemes feladat. Anyák, volt anyák, leendő anyák és ti, kiknek még az az öröm sem adatott meg, hogy sok szenvedésetek jutalmára ember szülessék e világra, fogadjátok el e napon imádságunkat, ünneplő szívünket. Virágos ág, gyümölcstelen ág, megszedett ág, vadesök, viharverte ág, téli hó alatt virágról álmodó ág! Áldjon meg téged az Isten! Ámen.

ADORJÁNI R. KÁROLY

ÉLETÜNK A FA SORSA

Jer 17,7—8

Duzzad a rügy az ágon, fakad az élet a fa törzsében, hogy újra szívünkbe tudatosítsa Isten örök törvényét: az élet soha meg nem szűnik. A fa lombja ráborul a Biblia világára is. A leírás szerint már a teremtés harmadnapján így szólt az Úr: hajtson a föld gyümölcsfát, amely gyümölcsöt hozzon az ő neme szerint. Az Ószövetségben az első emberpárt az Édenkert fái táplálják, védik. Mózes a szövetség táblái számára díszes ládát készítetett. Szigorú parancsba hagyta meg a honfoglalásra készülő népnek: „mikor valamely várost hosszabb ideig tartasz körülzárva... hogy bevegnyed azt, ki ne veszítsd annak egy élőfáját sem... emberé a mezőnek fája.“ A galamb olajfa zöldellő ágát hozta Nőének, jelezvén vele az özönvíz végét. Salamon, a bölcs király Libanon sudár cédrusaiból építette az Úr hajlékát. Illés próféta a pusztában álló ma-

gányos fenyő alatt búsulta el magát: „Elég! Most óh, Uram, vedd el az én lelkemet.“ Az emberi élet sorsát a fával mégis legszebben Jeremiás próféta jelképezi: „Áldott, aki az Ūrban bízik, olyanná lesz mint a víz mellé űltetett fa, amely a folyó felé bocsátja gyökerét, a gyümölcsozés-től meg nem szűnik.“

Az Ūjszövetségben Keresztelő János arra kérte Judea népét: terem-jetek megtéréshez méltó gyümölcset. Jézus Isten országát a mustármag-hoz hasonlította. Ez a legkisebb az összes magvak között, de ha kikél, s felnő, hatalmasabb lesz minden fánál. Az ég madarai fészket raknak ágain. Magát a szőlőtőhöz, tanítványait a szőlővesszőhöz hasonlította. Utolsó imáját is fák között, az olajfák alatt rebegte el. Fák közül indult utolsó útjára. Vele beteljesült Jeremiás próféciája: „Áldott, aki az Ūrban bízik, olyanná lesz mint a víz mellé űltetett fa, amely a folyó felé bocsátja gyökerét, a gyümölcsozéstől meg nem szűnik.“

Lépünk ki a Biblia világából, tovább kísér a fa sorsa. Történelmünk fába van róva, fák között halad végig. Eleink fás ligetekben áldoztak, halottaikat oda temették el; a képmásaikat is fából faragták sírjaik felé. Török-tatár-dűlás idején, hegyeink ormán lármafák tüze lobbant fel. Egyik falu a másiknak így adott jelt a közelgő veszedelemről. A nép, ha nem volt más menedéke, fák közé, erdő sűrűjébe menekült; éhínség idején a fa gyümölcset ette. Ha ez is fogytán volt már, a fa kérgét hán-totta le, őrlötte lisztté, ebből sűtötte keserű kenyerét. Régebben templo-maink egy része fából épűlt, de abból haranglábjaink legtöbbje. Az 1813-as összeírás szerint, az akkori kűkűllői kör 13 haranglábja közül hét fából készűlt.

A fa ráborul egyéni életűnkre is. Bölcsönket fából faragták. Alig léptűnk ki annak öntudatlan világából, vesszőparipán lovagoltűnk, fűzfasi-pot fűjva. Legékesebben az ifjúkört jelképezi a fa. A Nyárád-mentén hűsvét hajnalán díszes szalaggal, hímes tojással szépített zöld ág jelzi a leány ablakát. A májusfa állításának emléke még ott él sokaknak lelkében. Diákkori emlékeink között is szerepel egy hasáb fa. A kolozsvári unitárius kollégium növendékei bizonyára emlékeznek a három oldalú janitor-fára. Ott volt a 2-es, 25-ös, 15-ös dolgozószoba egyik szekrényének oldalán, attól függően, hogy ki volt a szobafönökök közül a soros janitor. Keskeny papírszeletekre rá volt írva a bentlakók névsora szobák szerint. Ezt ráragasztották a botra. Esti vacsorai szűnet után, amikor megszólalt a nyolcórai szilenciumot hirdető csengő, mindenki szobájába sietett helyét elfoglalni. A felűgyelő tanár vezetésével, a janitor kezében útjára indult a janitor-bot. Láttára minden diák vigyázzba vágta magát, és amikor a botról nevét olvasták, — jelennel kellett felelnie. Ezzel a bottal nem fegyelmeztek, nem büntettek, csak számon kértek. Helyeden vagy-e? Napközben nem történt-e valami kellemet-lenség veled? A névsor évről évre változott. Hiszen a kis diákból nagy diák lett. Őreg diák messze vándorolt az élet útján, de a janitor-fa maradt. Az egykori vëndiák, az Utűnk szerkesztője adott hírt utoljára róla, évekkel ezelőtt a lap egyik számában, hogy ott találkozott vele a nagyenyedi múzeumban.

Fával jelképezik az emberi élet egyes állomásait. A gyermek még zsenge hajtás. Az ifjú virágos ág. Az életnyarán küzdő erős tölgy. Az öreg ember hulló falevél. Földi utűnk végén is ott vár reánk a fa. Ab-ból készűl koporsónk is.

Nagy költőink életét, munkásságát is jelképezi a fa. Petőfi Sándor emlékét őrzi a koltói kastély kertjében a somfa. Ez alatt írta egyik legszebb versét, A szeptember végén-t. A tv. képernyőjén láthattuk a keresztúri körtefát, mely alatt utolsó estjét töltötte. Arany János a sziget tölgyfái alatt pihent élete alkonyán. Itt írta utolsó verseit, az őszikék-et. Kosztolányi Dezső éppen fának szegezte a kérdést: „Hova repül az ifjúság? / Feleljetek dús lombú fák.“

A fa nemcsak felelni, hanem kérdezni is tud. Van egy fa, amely ilyenkor húsvét előtt, böjti időben szól hozzánk. Gyökere nem a földbe nyúl, annál mélyebbre, a lelkek talajába. Ott nőhetett fel valamikor Libanon hegyén, cédrusok erdejében, ahonnan eleit templomépítésre viték. Neki ellenkező sorsot szántak. Éles fejszével azért vágták ki, hogy rügyet többet ne hajtson, ágat ne neveljen. Megsemmisülés, halál fájának, keresztnek ácsolták. S lett a legszebb rügyet hajtó, az örök élet fája. Ez szól ma hozzánk. Ez kérdi tőled: válladra tudod-e venni, úgy, ahogy egykor Jézus vette? Tudsz-e te is könnyeket törölni, sebet gyógyítani, a rosszat jóval fizetni? A követ kenyérral viszonzni? Életed nyugalma, lelked üdvössége attól függ, hogy kereszthordozó-e, vagy keresztácsoló leszel-e? Fel kell emelnünk a keresztet, hogy rajtunk is beteljesedjék Jeremiás próféciája: „áldott, aki az Úrban bíz, olyanná lesz mint a víz mellé ültetett fa, a folyó felé bocsátja gyökerét, a gyümölcsözéstől meg nem szűnnek.“

A fából idők folyamán sok eszközt készített az ember. Földjét valamikor faásóval túrta, faekével szántotta. Fából készítette gereblyéjét, mellyel illatos szénáját összegyűjtötte, szövőszékét, melyen ruháját szötte, asztalát, mely mellé letelepedett, családjával kenyerét elfogyasztotta. Minden eszközzel az életet szolgálta. Van egy eszköz, mely mégis mindegyiket felülmúlja. A híd. Valamikor ezt is fából készítették. Szűk hegyi patakok fölé keskeny pallót, széles folyamok felett büszkén átívelő hidat. Mindegyiket egy szándékkal, hogy rajta a másik partra át lehessen menni. Ember az emberhez a hídon át juthat. Láttál-e már várost, falut utánunk jött nemzedék-hidak nélkül? Isten őrizzen meg, hogy láss. Láttunk mi eleget. Felrobbant, égő hidakat. Ott álltunk a Szamos, Maros által kettészelt városban, az inenső parton. Úgy szerettünk volna átkelni a túlsó partra. Szeretteink, barátaink ölelésére. Nem lehetett, nem volt híd. Az élet megbénult. Vonat nem járt. Szeréssel nem lehetett átmenni, mert a lovakat elkapta volna az ár. Az élet akkor indult újra, mikor a folyó felé hidat vertünk. Hidaink ma nem fából készülnek. Betonból öntjük azokat is. Az a hivatása, mint a réginek. Emberek járnak át rajta egymáshoz. Nekünk vigyáznunk, őrködnünk kell a hídfőnél, hogy fel ne robbantsák. Erősen, szilárdan álljanak a szívek közé épült hidak, hogy az ember mindig átjárjon, egyik a másikhoz.

A fa, ha már kiszárad, semmire sem jó, csak arra, hogy fejszét vessenek tővének és kivágják, tűzre vessék. Hivatása még ott sem ér véget. Száraz hasábjából meleg lángok csapnak fel. Tüzénél otthonra talál a fáradt ember. Nagyapó oda gyűjti unokáit. Míg a tűz lobog, a gyermek arca mesén derül. Az embernek a lelke is tüzet gerjeszt, attól melegednek a körülötte levők.

Mondják, hogy aki életében egy fát elültetett, vagy felnevelt, nem élt hiába. Nemcsak mi neveljük a fát. A fa is nevel minket helytállásra, sorsvállalásra. A fa a mélybe ereszti gyökerét. A talajból a tör-

zse számára szükséges nedvet szívja fel. Ebből él a törzs, hajt az ág, fakad a rügy, zöldell a levél, érik a gyümölcs. Az ember is úgy válik víz mellé ültetett fához hasonlóvá, ha gyökere a múltba, a történelem folyójába ér. Onnan szívja az ősök példájából az életető erőt. Az anyanyelv tisztaságát, az Istenbe vetett hit áhítatát. Ahány fája, facsoportja kertnek, az erdőnek, annyi színű virág, annyi zamatú gyümölcs. Minden fa vállalja sorsát, még akkor is, ha vihar tépássza, ha fejsze döngeti. A körtefa nem szégyenli körtét teremni, s az alma sem az ő gyümölcsét. Isten mindegyiket egyformán áldotta meg az élethez való joggal, hogy mindegyik a maga színével, illatával, gyümölcsével szolgálja a kert, az erdő összhangját. Ez a sorsa, hivatása az embernek is. Ahány ember, annyi gondolat, tevékenység. Ahány közösségi csoport, annyi hitű, nyelvű az ember. Mindegyik a maga múltjában gyökerező sorsát vállalja. A maga nyelvén szól gyermekéhez. Mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyó felé hajtja gyökerét, az ember is a maga hitéből táplálkozva szolgálja Isten csodálatos kertjében az összhangot, az egységet, a békeséget, hogy az életfa meg ne szűnjön gyümölcsozni! Ámen.

EGYHÁZI ÉLET – HÍREK

Egyházi Képviseelő Tanács

Az E. K. Tanács február 24-én tartotta I. évnegyedi ülését. Tárgysorozatán szerepeltek: az elnökileg elintézett ügyekről szóló jelentés, különböző szakbizottságok jegyzőkönyvei, az 1981. évi köri közgyűlések és esperesi vizsgálószeiki jegyzőkönyvek, az E. K. Tanács és Nyugdíjpénztár 1981. évi általános jelentése, a prédikáció és agenda írására hirdetett pályázat elbírálása, a márc. 6—7 napjaira kitűzött Főtanács tárgysorozatának megállapítása. A pénzügyi-gazdasági ügyek rendjén megtárgyalásra került az Egyházi Központ, a Nyugdíjpénztár, az egyházkörök és egyházközségek 1981. évi pénzügyi terveinek végrehajtása, valamint az Egyházi Központ 1981. évi vagyonmérlege.

Egyházi Főtanács

A Főtanács évi rendes ülését március 6—7. napjain tartotta. A gyűlés szombaton du. 4 órakor Kolcsár Sándor közügyigazgató imájával kezdődött. Az elnöki asztalnál: dr. Kovács Lajos püspök, dr. Barabássy László és dr. Gyarmathy Árpád főgondnokok, dr. Erdő János főjegyző és Kolcsár Sándor közügyigazgató foglaltak helyet. Előadók voltak: Sebe Ferenc és Andrási György.

Dr. Barabássy László főgondnok-elnök megnyitó beszédében többek között az alábbiakat mondotta: „Gondolataim ezekben a percekben egy 10 évvel későbbi eseményt idéznek vissza, az 1972. évi márciusi, székesgyőri Zsinati Főtanácsot, amikor egyházunk közbizalma, az elhunyt boldogemlékű dr. Kiss Elek püspök utódául dr. Kovács Lajos volt egyházi főjegyzőt emelte a püspöki méltóságra egyhangú megnyilatkozással. Ez az alkalom lehetőséget ad arra, hogy számvetést tartsunk. Ha mást nem mondok is, talán elég ha azt a három nevet említjük: Csíkszereda, Kőhalom-Homoród és Nagyvárad. Ugyancsak ennek az időszaknak erőfeszítéseiként könyvelhetjük el azt a tényt, hogy lélekszámában megapadt egyházközségeink élnek; hogy lelkészeink javadalmazását sikerült megoldani; hogy egyházközségi épületeink gondozottak; hogy híveink ragaszkodása tovább erősödött; hogy lelkészeink szolgálata általában elismerést érdemlő, mint ahogy teljes elismerést érdemel világi vezetőink és híveink teljes hozzáállása is. Ezeknek a rideg tényeknek a felsorolása a valóság idézése is.